

“Ταπεινώσου και θα δεις πώς όλες οι συμφορές σου θα μετατραπούν σε ανάπαυση...”

Σήμερα υπάρχουν λίγοι μόνο γέροντες που γνωρίζουν την αγάπη του Κυρίου για μας και γνωρίζουν τον αγώνα εναντίον των εχθρών και ότι οι εχθροί κατατροπώνονται μόνο με την κατά Χριστόν ταπείνωση.

Τόσο αγαπά ο Κύριος τον άνθρωπο, που του δίνει πλούσια τις δωρεές του Αγίου Πνεύματος. Μέχρις ότου, όμως, μάθει η ψυχή να διατηρεί τη χάρη, θα βασανίζεται για πολύ.

Τον πρώτο καιρό μετά τη δωρεά του Αγίου Πνεύματος σκέφθηκα: Ο Κύριος μου συγχώρεσε τις αμαρτίες μου, το μαρτυρεί μέσα μου η χάρη. Τι μου χρειάζεται, λοιπόν, περισσότερο; Δεν πρέπει, όμως, να σκεφτόμαστε έτσι. Παρότι μας συγχωρούνται οι αμαρτίες, εν τούτοις πρέπει να τις θυμόμαστε σε όλη τη ζωή μας και να θλιβόμαστε γι' αυτές, για να διατηρούμε τη συντριβή της καρδιάς. Εγώ δεν το γνώριζα αυτό και έπαυσα να έχω συντριβή και υπέφερα πολλά από τους δαίμονες. Και απορούσα, τι συμβαίνει με μένα. Η ψυχή μου γνωρίζει τον Κύριο και την αγάπη Του· τότε πώς μου έρχονται κακοί λογισμοί; Αλλά ο Κύριος με σπλαγχνίστηκε και με δίδαξε ο Ίδιος πώς πρέπει να ταπεινώνομαι: «Κράτα

το νου σου στον Άδη και μην απελπίζεσαι».

Με τον τρόπο αυτό νικούνται οι εχθροί. Όταν, όμως, ο νους μου λησμονεί το πυρ του άδη, τότε οι λογισμοί αποκτούν και πάλι δύναμη.

Όποιος έχασε τη χάρη, όπως εγώ, αυτός ας πολεμά με γενναιότητα τους δαίμονες. Γνώριζε πώς εσύ ο ίδιος είσαι ο ένοχος: έπεσες στην υπερηφάνεια και τη ματαιοδοξία. Όμως, ο πολυέλεος Κύριος σε αφήνει να μάθεις τι σημαίνει να ζεις με το Άγιο Πνεύμα και τι σημαίνει να βρίσκεσαι σε πόλεμο με τους δαίμονες. Έτσι, η ψυχή βλέπει εκ πείρας πόσο ολέθρια είναι η υπερηφάνεια και αποφεύγει τη ματαιοδοξία και τους ανθρώπινους επαίνους και διώχνει τους υπερήφανους λογισμούς. Τότε η ψυχή αρχίζει να γίνεται καλά και μαθαίνει να διατηρεί τη χάρη. Πώς θα καταλάβεις αν η ψυχή είναι υγιής ή άρρωστη; Η άρρωστη ψυχή είναι υπεροπτική, ενώ η υγιής ψυχή αγαπά την ταπείνωση, όπως τη δίδαξε το Άγιο Πνεύμα, και όσο δεν γνωρίζει ακόμη αυτή τη Θεία ταπείνωση πρέπει να θεωρεί τον εαυτό της χειρότερο απ' όλους.

... «Εσύ, Κύριε, μου δείχνεις τη δόξα Σου, γιατί αγαπάς το πλάσμα σου. Σε μένα, όμως, δώσε δάκρυα κατανύξεως και τη δύναμη να Σε ευχαριστώ. Σε Σένα βέβαια αρμόζει δόξα στον ουρανό και στη γη, σε μένα, όμως, ταιριάζουν δάκρυα για τις αμαρτίες μου»...

... Ο Κύριος με λυπήθηκε πολύ και μου έδωσε να καταλάβω ότι πρέπει να κλαίω σε όλη μου τη ζωή. Αυτή είναι η οδός του Κυρίου. Και τα γράφω αυτά τώρα από πόνο για τους ανθρώπους, πού, όπως κι εγώ, είναι υπερήφανοι και γι' αυτό πάσχουν. Τα γράφω, για να μάθουν την ταπείνωση και να βρουν ανάπαυση εν τω Θεώ...

* * *

Είναι μεγάλο αγαθό να μάθει κάποιος την κατά Χριστόν ταπείνωση. Με αυτή γίνεται εύκολη και ευχάριστη η ζωή και όλα γίνονται αγαπητά στην καρδιά. Μόνο στους ταπεινούς εμφανίζεται ο Κύριος εν Πνεύματι Αγίω και αν δεν ταπεινωθούμε, δεν θα δούμε τον Θεό. Η ταπείνωση είναι το φως, μέσα στο οποίο μπορούμε να δούμε τον Θεό-Φως, όπως ψάλλεται: «Εν τω φωτί Σου οψόμεθα φως».

Ο Κύριος με δίδαξε να κρατώ το νου μου στον άδη, και να μην απελπίζομαι. Με τον τρόπο αυτόν ταπεινώνεται η ψυχή μου, αλλ' αυτό δεν είναι ακόμη η αληθινή κατά Χριστόν ταπείνωση, που είναι απεριγράπτη...

... Ω, προσευχηθείτε για μένα όλοι οι Άγιοι, για να μάθει η ψυχή μου την ταπείνωση του Χριστού. Τη διψά η ψυχή μου, αλλά δεν κατορθώνω να την αποκτήσω και την ζητώ με δάκρυα, σαν το παιδί που ζητά τη μητέρα του, όταν τη χάσει.

«Πού είσαι, Κύριέ μου; Κρύφτηκες από την ψυχή μου και Σε ζητώ με δάκρυα»...

* * *

... Πρέπει να υπομείνεις πολλούς κόπους και να χύσης πολλά δάκρυα, για να διατηρήσεις το πνεύμα ταπεινωμένο κατά Χριστόν. Χωρίς αυτό σβήνει το φως της ζωής στην ψυχή και αυτή πεθαίνει.

Μπορείς σε σύντομο χρονικό διάστημα να αποξηράνεις το σώμα με τη νηστεία. Να ταπεινώσεις όμως την ψυχή έτσι, που να μένει συνεχώς ταπεινή, αυτό ούτε εύκολο είναι ούτε σύντομα έρχεται. Η οσία Μαρία η Αιγύπτια πάλευε δεκαεπτά χρόνια με τα πάθη, σαν με άγρια θηρία, και μόνο τότε βρήκε ανάπαυση. Και όμως το σώμα της μαράθηκε σε λίγο

χρόνο, γιατί στην έρημο δεν υπάρχει πολλή τροφή...

*** * ***

... Ποθεί η ψυχή μου να δει τον Κύριο και διψά γι' Αυτόν με ταπείνωση, γιατί είναι ανάξια για τέτοιο μεγάλο αγαθό.

*** * ***

Η υπερηφάνεια εμποδίζει την ψυχή να μπει στο δρόμο της πίστεως. Στον άπιστο δίνω αυτή τη συμβουλή. Ας πει: «Κύριε, αν υπάρχουν, φώτισέ με και θα Σε υπηρετήσω με όλη την καρδιά μου και με όλη τήν ψυχή μου». Και ο Κύριος οπωσδήποτε θα φωτίσει μια τέτοια ταπεινή σκέψη και προθυμία για την υπηρεσία του Θεού. Δεν πρέπει, όμως, να λέει: «Αν υπάρχουν, τότε παιδεύέ με», γιατί αν έρθει η τιμωρία, είναι δυνατό να μη βρεις τη δύναμη να ευχαριστήσεις τον Θεό και να μετανοήσεις...

... Για να σωθείς, είναι ανάγκη να ταπεινωθείς. Γιατί τον υπερήφανο, και με τη βία να τον βάλεις στον παράδεισο, κι εκεί δεν θα βρει ανάπαυση, γιατί δεν θα είναι ικανοποιημένος και θα λέει: «Γιατί δεν είμαι εγώ στην πρώτη θέση;» Αντίθετα, η ταπεινή ψυχή είναι γεμάτη αγάπη και δεν επιδιώκει πρωτεία, αλλά επιθυμεί για όλους το καλό και είναι ευχαριστημένη με όλα.

*** * ***

... Ο κενόδοξος ή φοβάται τους δαίμονες ή γίνεται όμοιος με αυτούς. Δεν πρέπει, όμως, να φοβόμαστε τους δαίμονες, αλλά πρέπει να φοβόμαστε την κενοδοξία και την υπερηφάνεια, γιατί προκαλούν την απώλεια της χάριτος...

... Ο Κύριος μας αγαπά πολύ. Και, όμως, εμείς πέφτομε σε αμαρτίες, γιατί δεν έχουμε ταπείνωση. Για να διαφυλάξεις την ταπείνωση, πρέπει να νεκρώσεις τη σάρκα και να δεχτείς το Πνεύμα του Χριστού. Οι Άγιοι είχαν ισχυρό πόλεμο με τους δαίμονες και νίκησαν με την ταπείνωση, την προσευχή και τη νηστεία.

Όποιος ταπεινώσε τον εαυτό του, αυτός νίκησε τους εχθρούς.

*** * ***

... Τι πρέπει να κάνει κάποιος, για να έχει ειρήνη στην ψυχή και το σώμα;

Πρέπει ν' αγαπά όλους τους ανθρώπους, όπως τον εαυτό του, και να είναι κάθε ώρα έτοιμος για το θάνατο. Όταν η ψυχή θυμάται το θάνατο, ταπεινώνεται και παραδίνεται ολόκληρη στο θέλημα του Θεού και επιθυμεί να έχει ειρήνη με όλους και να τους αγαπά όλους.

Όταν έρθει στην ψυχή η ειρήνη του Χριστού, τότε είναι ευχαριστημένη να κάθεται, όπως ο Ιώβ, στην κοπριά και χαίρεται που βλέπει τους άλλους δοξασμένους και η ίδια είναι η πιο ασήμαντη από όλους. Το μυστήριο της κατά Χριστόν ταπεινώσεως είναι μεγάλο και άρρητο. Η ψυχή που αγαπά, επιθυμεί για κάθε άνθρωπο περισσότερο αγαθά παρά για τον εαυτό της, και χαίρεται να βλέπει τους άλλους να είναι πιο ευτυχισμένοι από την ίδια και θλίβεται, όταν τους βλέπει να βασανίζονται...

*** * ***

... Ο Κύριος αγαπά τους ανθρώπους. Εν τούτοις παραχωρεί τις θλίψεις, για να γνωρίσουν οι άνθρωποι την αδυναμία τους και να ταπεινωθούν και με την ταπεινώση να λάβουν το Άγιο Πνεύμα. Με το Άγιο Πνεύμα όλα γίνονται ωραία, χαρούμενα, υπέροχα...

... Λες: Με βρήκαν πολλές συμφορές. Εγώ, όμως, θα σου πω –μάλλον ο Κύριος ο Ίδιος λέει: Ταπεινώσου και θα δεις πώς όλες οι συμφορές σου θα

μετατραπούν σε ανάπαυση, έτσι πού συ ο ίδιος έκπληκτος θα λες: Γιατί λοιπόν πριν βασανιζόμουν και στενοχωριόμουν τόσο; Τώρα, όμως, χαίρεσαι, γιατί έχεις ταπεινωθεί και ήρθε η χάρη του Θεού. Τώρα, και αν ακόμη μείνεις μόνο εσύ φτωχός στον κόσμο, δεν θα σε εγκαταλείψει η χαρά, γιατί δέχθηκες στην ψυχή σου τήν ειρήνη εκείνη, για τήν οποία λέει ο Κύριος: «Ειρήνην τήν Εμήν δίδωμι υμίν». Έτσι δίνει ο Κύριος σε κάθε ταπεινή ψυχή τήν ειρήνη Του, που ξεπερνά τον ανθρώπινο νου.

* * *

Ο Κύριος δεν εμφανίζεται στην υπερήφανη ψυχή. Η υπερήφανη ψυχή, ακόμη και αν μελετήσει όλα τα βιβλία, ποτέ δεν θα γνωρίσει τον Κύριο, γιατί με τήν υπεροψία της δεν αφήνει μέσα της χώρο για τη χάρη του Αγίου Πνεύματος –και ο Κύριος γνωρίζεται μόνο με το Άγιο Πνεύμα.

* * *

... Αν ήμασταν ταπεινοί, ο Κύριος από αγάπη θα μας αποκάλυπτε όλα τα μυστήρια. Αλλά η συμφορά μας είναι πώς δεν είμαστε ταπεινοί, υπερηφανευόμαστε και είμαστε ματαιόδοξοι για κάθε τι ασήμαντο κι έτσι βασανίζουμε τον εαυτό μας και τους άλλους...

* * *

... Είναι αξιολύπητοι οι άνθρωποι που δεν γνωρίζουν τον Θεό, και πονώ γι' αυτούς. Υπερηφανεύονται, γιατί πετούν· αλλά τί το αξιοθαύμαστο; Και τα πουλιά πετούν, και δοξάζουν τον Θεό. Καί, όμως, ο άνθρωπος, το κτίσμα του Θεού, εγκαταλείπει τον Κτίστη. Αλλά σκέψου, πώς θα σταθείς στην Φοβερή Κρίση του Θεού; Πού θα πορευθείς ή πού θα κρυφτείς

από το Πρόσωπο του Θεού;...

* * *

... Υπάρχουν πολλά είδη ταπεινώσεως. Ο ένας είναι υπάκουος και μέμφεται για όλα τον εαυτό του, και αυτό είναι ταπείνωση. Ο άλλος μετανοεί για τις αμαρτίες του και θεωρεί τον εαυτό του βδέλυγμα ενώπιον του Κυρίου, και αυτό είναι ταπείνωση. Άλλη ταπείνωση, όμως, έχει εκείνος που γνώρισε τον Κύριο με το Πνεύμα το Άγιο· εκείνος έχει άλλη γνώση και άλλη γεύση.

Όταν η ψυχή δει με το Άγιο Πνεύμα τον Κύριο, πόσο πράος και ταπεινός είναι, τότε ταπεινώνεται και η ίδια τελείως. Και η ταπείνωση αυτή είναι εντελώς ιδιαίτερη· κανένας δεν μπορεί να την περιγράψει, και γνωρίζεται μόνο εν Πνεύματι Αγίω. Κι αν οι άνθρωποι γνώριζαν εν Πνεύματι Αγίω ποιος είναι ο Κύριός μας, τότε όλοι θα άλλαζαν: οι πλούσιοι θα εγκατέλειπαν τα πλούτη τους, οι επιστήμονες τις επιστήμες τους, οι κυβερνήτες τη δόξα και την εξουσία τους και θα γινόταν όλοι ταπεινοί, θα ζούσαν με μεγάλη ειρήνη και αγάπη και θα βασίλευε μεγάλη χαρά στη γη...

... Κύριε , δώσε να γνωρίσουν όλοι οι λαοί της γης πόσο μας αγαπάς και ποια θαυμαστή ζωή χαρίζεις σε όσους πιστεύουν σε Σένα.

Από το βιβλίο “Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης”, Αρχιμ.Σωφρόνιου (Σαχάρωφ), σ.370-384

Όποιος αγαπά τον Κύριο, πάντοτε Εκείνον σκέφτεται, και η μνήμη του Θεού γεννά τήν προσευχή.

Όποιος αγαπά τον Κύριο, πάντοτε Εκείνον σκέφτεται, και η μνήμη του Θεού γεννά τήν προσευχή. Αν δεν θυμάσαι τον Κύριο, τότε δεν θα προσεύχεσαι, και χωρίς τήν προσευχή η ψυχή δεν θα παραμένει στην αγάπη του Θεού, γιατί με τήν προσευχή έρχεται η χάρη του Αγίου Πνεύματος. Η προσευχή προφυλάσσει τον άνθρωπο από τήν αμαρτία, γιατί ο

προσευχόμενος νους είναι απασχολημένος με τον Θεό και στέκεται με ταπεινωμένο πνεύμα ενώπιον του προσώπου του Κυρίου, τον Οποίο γνωρίζει η ψυχή του προσευχόμενου.

Ο αρχάριος, όμως, χρειάζεται βέβαια χειραγωγό, επειδή η ψυχή, πριν έλθει η χάρη του Αγίου Πνεύματος, έχει μεγάλο πόλεμο εναντίον των εχθρών και δεν μπορεί να διακρίνει η ίδια αν η γλυκύτητα που δοκιμάζει προέρχεται από τον εχθρό. Αυτό μπορεί να το διακρίνει μόνο εκείνος που γεύθηκε ο ίδιος το Άγιο Πνεύμα και αυτός αναγνωρίζει από τη γεύση τη χάρη.

...Τον ταπεινό, όμως, τον προστατεύει ο Κύριος...

Η προσευχή δίνεται στον προσευχόμενο. Η προσευχή που γίνεται μόνο από συνήθεια, χωρίς καρδιά συντετριμμένη για τις αμαρτίες της, δεν είναι αρεστή στον Θεό....

...Ω άνθρωπε, μάθε την κατά Χριστόν ταπείνωση και θα σου χαρίσει ο Κύριος να γευθείς τη γλυκύτητα της προσευχής. Και αν θέλεις να προσεύχεσαι καθαρά, τότε γίνε ταπεινός, εγκρατής, να εξομολογείσαι ειλικρινά και θα σε αγαπήσει η προσευχή. Γίνε υπάκουος, υποτάξου ευσυνείδητα στις αρχές και να είσαι ευχαριστημένος για όλα, και τότε ο νους σου θα καθαριστεί από μάταιους λογισμούς. Να θυμάσαι ότι σε βλέπει ο Κύριος και να φοβάσαι μήπως λυπήσεις με κάτι τον αδελφό -μην τον κατακρίνεις και μην τον στενοχωρήσεις ούτε μ' ένα βλέμμα- και το Άγιο Πνεύμα θα σε αγαπήσει

και Αυτό θα σε βοηθήσει σε όλα.

*** * ***

...Πολλοί προσεύχονται προφορικά ή προτιμούν να προσεύχονται με βιβλία. Και αυτό καλό είναι και ο Κύριος δέχεται την προσευχή τους. Αν, όμως, κάποιος προσεύχεται στον Κύριο και σκέφτεται άλλα πράγματα, τότε ο Κύριος δεν εισακούει τήν προσευχή αυτού του είδους.

Όποιος προσεύχεται από συνήθεια, δεν έχει αλλαγές στην προσευχή. Όποιος, όμως, προσεύχεται θερμά, υφίσταται πολλές αλλαγές κατά την προσευχή: Δίνει μάχη εναντίον του εχθρού, μάχη εναντίον του εαυτού του, εναντίον των παθών του, εναντίον των ανθρώπων, και πρέπει να είναι κάθε στιγμή ανδρείος....

...Οι συμφορές και οι κίνδυνοι δίδαξαν πολλούς να προσεύχονται. Μ' επισκέφθηκε κάποτε στην αποθήκη τροφίμων ένας στρατιωτικός, που κατευθυνόταν στη Θεσσαλονίκη. Η ψυχή μου τον αγάπησε και του λέγω:

«Προσευχήσου στον Κύριο να λιγοστέψουν οι θλίψεις».

Και αυτός απαντά: «Ξέρω να προσεύχομαι. Το έμαθα στον πόλεμο, όταν ήμουν στις μάχες. Παρακαλούσα θερμά τον Κύριο να με φυλάξει ζωντανό. Οι σφαίρες έπεφταν, τα βλήματα έσκαζαν και λίγοι έμειναν στη ζωή. Αν και πήγα πολλές φορές στη μάχη, ο Κύριος με φύλαξε».

Ενώ τα έλεγε αυτά, έδειχνε πως προσευχόταν και από τη στάση του σώματος του φαινόταν πως ήταν όλος βυθισμένος στον Θεό....

...Όταν αγαπάς κάποιον, θέλεις να τον σκέφτεσαι, να μιλάς γι' αυτόν, να είσαι μαζί του. Η ψυχή αγαπά τον Κύριο ως Πατέρα και Δημιουργό και παρίσταται ενώπιόν Του, με φόβο και αγάπη: με φόβο, γιατί είναι ο Κύριος· με αγάπη, γιατί η ψυχή Τον γνωρίζει ως Πατέρα

γεμάτο έλεος και η χάρη Του είναι γλυκύτερη από καθετί άλλο....

* * *

...Η ψυχή που έχασε την ταπείνωση, στερείται συγχρόνως και τη χάρη και την αγάπη για τον Θεό, και τότε σβήνει η πύρινη προσευχή. Όταν, όμως, η ψυχή αποκτήσει την ταπείνωση και απαλλαγεί από τα πάθη, τότε ο Κύριος θα της δώσει τη χάρη Του και η ψυχή θα προσεύχεται με θερμά δάκρυα για τους εχθρούς της, όπως και για τον εαυτό της, αλλά και για όλον τον κόσμο.

Από το βιβλίο “Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης”, Αρχιμ.Σωφρόνιου (Σαχάρωφ), σ.364-369

Για τη φιλαυτία, τη μητέρα όλων των κακών...

Πρόσεχε τον εαυτό σου από τη μητέρα των κακών, τη φιλαυτία, που είναι η παράλογη αγάπη του σώματος. Απ’ αυτή γεννιούνται, μοιάζοντας εύλογοι, οι πρώτοι και εμπασθεϊς και γενικότατοι λογισμοί, δηλαδή της γαστριμαργίας, της φιλαργυρίας και της κενοδοξίας, που σχηματίζονται παίρνοντας αφορμή από την αναπόφευκτη τάχα ανάγκη του σώματος· κι απ’ αυτούς πάλι γεννιέται όλος ο κατάλογος των κακών. Είναι ανάγκη λοιπόν να προσέχουμε και να την πολεμούμε με μεγάλη νήψη. Και όταν αφανιστεί η φιλαυτία, αφανίζονται μαζί της όλα όσα γεννιούνται απ’ αυτή. Το πάθος της φιλαυτίας στον μεν μοναχό υποβάλλει να λυπάται το σώμα του και να του χορηγεί τροφή πέρα απ’ όσο πρέπει -συγκαταβατικά δήθεν, για να μπορεί να κυβερνηθεί-, κι έτσι σιγά-σιγά παρασύρεται και πέφτει στο βάραθρο της φιληδονίας· στον κοσμικό, από το άλλο μέρος, υποβάλλει να φροντίζει πώς να ικανοποιεί τις επιθυμίες

του. Τη φιλαυτία αντιμάχονται η αγάπη και η εγκράτεια. Εκείνος πού έχει τη φιλαυτία, είναι φανερό ότι έχει όλα τα πάθη. Κανένας δεν μίσησε τη σάρκα του, λέει ο απόστολος (Εφ. 5:29), αλλά τη σκληραγωγεί και τη χρησιμοποιεί ως δούλη (Α΄ Κορ. 9:27), μην παρέχοντάς της τίποτε άλλο παρά τροφές και ενδύματα (Α΄ Τιμ. 6:8), κι απ' αυτά όσα της χρειάζονται για να ζει. Μ' αυτόν τον τρόπο τήν αγαπάει κανείς απαθώς και τήν τρέφει σαν υπηρέτρια των Θείων και τήν περιποιείται δίνοντάς της μόνο όσα θεραπεύουν τις ανάγκες της. Όποιον αγαπάει κανείς, αυτόν βέβαια και περιποιείται πρόθυμα. Αν λοιπόν κανείς αγαπάει το Θεό, οπωσδήποτε κάνει πρόθυμα και εκείνα που Του αρέσουν. Αν αγαπάει τη σάρκα, κάνει εκείνα που τήν ευχαριστούν.

Στο Θεό αρέσουν η αγάπη, η σωφροσύνη, η θεωρία και η προσευχή. Στη σάρκα (αρέσουν) η γαστριμαργία, η ακολασία και όσα αυξάνουν αυτά τα (δύο) πάθη. Γι' αυτό «οι εν σαρκί όντες Θεώ αρέσαι ού δύνανται» (Ρωμ. 8:8), «οι δέ του Χριστού τήν σάρκα εσταύρωσαν σύν τοίς παθήμασι καί ταις επιθυμίαις» (Γαλ. 5:24).

Αν ο νους στραφεί προς το Θεό, έχει το σώμα δούλο του και δεν του παρέχει τίποτα παραπάνω απ' ό,τι χρειάζεται για να ζήσει. Αν όμως στραφεί προς τη σάρκα, υποδουλώνεται στα πάθη και φροντίζει πώς να ικανοποιεί πάντα τις (κακές) επιθυμίες της.

Του αγίου Μαξίμου

Το Αθάνατο Κριτήριο.

Αδελφοί

β

φοβισμένη:

- Δώ

Τ

τ

η

-

Κ

Του αγίου

Εφραίμ

Συχνή θεία κοινωνία

Μπαίνοντας στην περίοδο του κατανοκτικού Τριωδίου έχουμε πάντα ως ιερείς μια πικρόγλυκη εμπειρία. Βλέπουμε πολλούς από τους ενορίτες μας, που τους είχαμε χαμένους καθ'όλη την εκκλησιαστική περίοδο (ίσως μόνο όχι και τα χριστούγεννα) να θυμούνται πως υπάρχει ιερός ναός και σύναξη και επιτέλους να εκκλησιάζονται.

Επιπλέον οι περισσότεροι από τους τακτικώς εκκλησιαζόμενους προσέρχονται κατ'αυτή την περίοδο έως και την τεσσαρακοστή και το πάσχα στην θεία κοινωνία, ενώ το υπόλοιπο του έτους την έχουν ξεχασμένη και παραγκωνισμένη.

Κάνοντας όσο πιο πολύ μπορώ θετικές σκέψεις επί του θέματος προσπαθώ να πείσω τον εαυτό μου πώς είναι η γλυκιά και κατανοκτική ατμόσφαιρα των ημερών που τους ελκύει στην εκκλησία, η ανάγκη για τη βίωση τους. Ωστόσο η πραγματικότητα είναι πιο σκληρή και μου χτυπάει την πόρτα με πικρότερες διαπιστώσεις: είναι η φολκλορική διάσταση των ημερών που τους φέρνει στο ναό, είναι το καθήκον το πατροπαράδοτο που τους εμφυτευτήκε παιδιόθεν να κοινωνούν αυτές τις μέρες και όχι η δίψα για τον Χριστό και την κοινωνία Του. Πριν αρχίσω να ελεεινολογώ και να αυτοκατακρίνομαι επιδεικτικά για την ελλειπή ποιμαντική μου έναντι τους, προσπαθώ να δω τον εαυτό μου έναντι των δικών του ευθυνών. Αλήθεια τί σημαίνει για μένα θεία κοινωνία και πόσο γίνομαι μέτοχος της χάριτος της ώστε να κατακρίνω ή να λυπούμαι για τους άλλους;

Το παρακάτω κείμενο το βρήκα σε γνωστό site και έρχομαι να μου υπενθυμίσω κάποιες αλήθειες (ίσως όταν κάνω κάτι αληθινό βίωμα μπορώ να μεταδώσω ευκολότερα και πιστότερα την αξία και αναγκαιότητα του):

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: όταν καλώς και αξίως μεταλαμβάνουν το ιερό και πανάγιο Σώμα του Κυρίου μας, αυτό γίνεται όπλο για όσους πολεμούνται και επαναστροφή για όσους έχουν απομακρυνθεί από τον Θεό. Ενδυναμώνει τους ασθενείς, ευφραίνει τους υγιείς, θεραπεύει τις ασθένειες, διαφυλάσσει την υγεία. Με τη Θεία Μετάληψη διορθωνόμαστε ευκολότερα και γινόμαστε περισσότερο μακρόθυμοι και υπομονετικοί στους πόνους και στις θλίψεις. Μας καθιστά περισσότερο θερμούς στην αγάπη, λεπτούς στη γνώση, πρόθυμους στην

υπακοή, οξείς και γρήγορους στην ενέργεια των χαρισμάτων. Σε όσους δε δεν μεταλαμβάνουν συχνά συμβαίνουν τα αντίθετα, αφού δεν είναι σφραγισμένοι με το Τίμιο Αίμα του Κυρίου μας. Σφάζεται τότε το Πρόβατο και με το Τίμιο Αίμα Του σφραγίζονται η πράξη και η θεωρία, δηλαδή η έξη και η ενέργεια, οι παραστάδες των δικών μου θυρών, των κινήσεων του νοός. Αυτά ανοίγονται καλώς στη θεωρία και κλείνονται πάλι σαν θύρες από τη θεωρία των υψηλότερων και ακατάληπτων νοημάτων.

Ο θείος Κύριλλος Αλεξανδρείας λέει ότι με τη θεία Μετάληψη οι νοητοί κλέφτες, οι δαίμονες δεν βρίσκουν την ψυχή μας άδεια, ώστε να μπουν σε αυτή μέσω των αισθήσεων. Πρέπει να εννοήσεις σαν θύρα της οικίας τις αισθήσεις. Μέσω αυτών εισέρχονται στη καρδιά οι εικόνες όλων των πραγμάτων και χύνεται σε αυτήν το άμετρο πλήθος των επιθυμιών. Ο προφήτης Ιωήλ ονομάζει αυτές τις αισθήσεις παράθυρα λέγοντας ότι από αυτά θα μπουν οι κλέφτες, επειδή δεν ήταν χτισμένα με το Τίμιο Αίμα του Χριστού. Ο Άγιος Κύριλλος λέει ακόμη πως με τη θεία Κοινωνία καθαριζόμαστε από κάθε ψυχική ακαθαρσία και λαμβάνουμε προθυμία και ζέση για τις αρετές. Το Τίμιο Αίμα του Χριστού όχι μόνο μας ελευθερώνει από κάθε φθορά, αλλά μας καθαρίζει και από κάθε ακαθαρσία που κρύβεται μέσα στη ψυχή μας. Δεν μας αφήνει να ψυχρανθούμε από την αμέλεια αλλά μας κάνει ζέοντες και θερμούς στο Άγιο Πνεύμα.

Ο άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης επισημαίνει: τα δάκρυα και η κατάνυξη έχουν μεγάλη δύναμη. Πέρα όμως από όλα μαζί, η αγία Κοινωνία έχει μεγάλη δύναμη και ωφέλεια και από ότι βλέπω είσθε πολύ αμελείς σε αυτό το ζήτημα. Δεν προσέρχεστε στη θεία Μετάληψη. Απορώ και εξίσταμαι, γιατί σας βλέπω να κοινωνείτε μόνο την Κυριακή ενώ δεν μεταλαμβάνετε αν τελείται Λειτουργία κάποια άλλη μέρα. Αυτά δε σας τα λέω, για να κοινωνείτε απλά και όπως έτυχε, δίχως προετοιμασία, (Ο Απόστολος γράφει να δοκιμάζει κανείς τη συνείδησή του και έτσι να τρέφεται από τον άγιο Άρτο και να πίνει από το θείο Ποτήριο. Όποιος μεταλαμβάνει ανάξια θα κατακριθεί, επειδή δε διακρίνει καλά, ώστε να ευλαβείται το άγιο Σώμα και Αίμα του Κυρίου). Μη γένοιτο. Σας λέω να κοινωνούμε συχνά, να καθαρίζουμε όσο μπορούμε τους εαυτούς μας με την επιθυμία μας και την αγάπη μας για τη θεία Κοινωνία και έτσι καθαροί να μεταλαμβάνουμε.

Βλέπεις το ανερμήνευτο χάρισμα; Όχι μόνο πέθανε για μας, αλλά προσέφερε ακόμη και τον Εαυτό Του στην αγία Τράπεζα για να τον κοινωνούμε. Αν λοιπόν, αδελφοί μου, πράττουμε όπως μας προστάζουν οι άγιοι Πατέρες και κοινωνούμε συχνά, θα έχουμε συνεργό και βοηθό σε αυτήν τη ολιγοχρόνια ζωή τη θεία Χάρη. Θα έχουμε συμβοηθούς τους αγγέλους του Θεού και ακόμη και τον ίδιο τον Δεσπότη των αγγέλων. Επιπλέον, θα αποδιώξουμε μακριά μας τους

εχθρικούς δαίμονες όπως λέει και ο θείος Χρυσόστομος (τόμος 13ος σελ.580-3) σαν λιοντάρια που αποπνέουν φωτιά, έτσι αναχωρούμε από την πνευματική εκείνη Τράπεζα των Μυστηρίων. Προκαλούμε φόβο στο διάβολο επειδή έχουμε μαζί μας ως κεφαλή τον Χριστό και την αγάπη που μας έδειξε. Αυτό το Αίμα λαμπρύνει τη βασιλική εικόνα της ψυχής μας, δηλαδή το νου μας, το λόγο και το πνεύμα. Αυτό το Αίμα γεννά κάλλος και υπερθαύμαστη ωραιότητα. Δεν αφήνει να απομακρυνθεί η ευγένεια και η λαμπρότητα της ψυχής, την οποία ποτίζει και τρέφει συνεχώς. Αυτό το Αίμα, όταν μεταλαμβάνεται αξίως, καταδιώκει τους δαίμονες και τους απομακρύνει από εμάς, προσκαλεί όμως τους αγγέλους και τον Δεσπότη των αγγέλων. Αυτό συμβαίνει, επειδή οι δαίμονες φεύγουν από όπου δουν το Αίμα το Δεσποτικό, ενώ οι άγγελοι συντρέχουν και βοηθούν. Αυτό το Αίμα είναι η σωτηρία των ψυχών μας.

Με αυτό χαίρεται η ψυχή, με αυτό καλλωπίζεται, με αυτό θερμαίνεται. Αυτό το Αίμα κάνει το νου μας περισσότερο λαμπρό και από τη φωτιά και την ψυχή μας πιο ωραία από το χρυσάφι. Όσοι μεταλαμβάνουν αυτό το Σώμα στέκονται μαζί με τους αγγέλους, αρχαγγέλους και τις άνω δυνάμεις, επειδή είναι ενδεδυμένοι με το φόρεμα το βασιλικό και έχουν μαζί τους πνευματικά όπλα. Ακόμη, όμως, δε σας είπα το μεγαλύτερο χάρισμα, όσοι μεταλαμβάνουν φορούν τον ίδιο τον Βασιλέα.

Ακούτε αδελφοί μου τι συμφορές παθαίνουν όσοι δεν μεταλαμβάνουν συχνά και απομακρύνονται από τα Μυστήρια; Ακούτε ότι δαιμονίζονται ή και μεταμορφώνονται σε κάποιο είδος αλόγων ζώων όπως τα παλιά χρόνια ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας μεταμορφώθηκε σε βόδι; Και δίκαια υποφέρουν' διότι ενώ μπορούν να γίνουν από άνθρωποι θεοί κατά χάρη με τη συνεχή θεία Κοινωνία, δεν το θέλουν. Απομακρυνόμενοι όμως από τη θεία Μετάληψη χάνουν και την ανθρώπινη μορφή που έχουν, μετασχηματίζονται σε άλογα ζώα και παραδίνονται στην εξουσία του Σατανά, όπως λέει και ο ψαλμωδός Ω Κύριε, ιδού, χάνονται εντελώς εκείνοι που απομακρύνονται από την Χάρη Σου (Ψαλμός ΟΒ 27).

Μάλλον πρέπει να πω, ότι αν αιφνιδίως έρθει ο θάνατος σε εκείνους που αργοπορούν να μεταλάβουν και τους βρει ανέτοιμους χωρίς τη θεία Μετάληψη, τι άραγε θα γίνουν οι ταλαίπωροι; Πως θα μπορέσουν να διέλθουν με ελευθερία τους τελωνάρχες δαίμονες του αέρος; Ποιο φόβο και τρόμο θα δοκιμάσει η ψυχή τους ενώ μπορούσαν να ελευθερωθούν από όλα αυτά με τη συχνή Κοινωνία, όπως έχει πει ο θείος Χρυσόστομος; Έλεος Θεέ μου.

Όσοι μεταλαμβάνουν με καθαρά συνείδηση λίγο πριν το θάνατό τους τα άχραντα Μυστήρια, όταν πια εξέλθει η ψυχή τους, λόγω της χάρης της θείας Κοινωνίας, τους περικυκλώνουν οι άγγελοι και τους αναβιβάζουν στον ουρανό. Και συ αδελφέ μου, δε γνωρίζεις πότε θα έρθει ο θάνατος, σήμερα ή αύριο ή αυτή την ώρα. Πρέπει πάντοτε να είσαι κοινωνημένος και έτοιμος. Αν είναι θέλημα Θεού να ζήσεις ακόμα, με τη χάρη της θείας Κοινωνίας, θα περάσεις μια ζωή γεμάτα από χαρά, ειρήνη, αγάπη, συνοδευμένη και από όλες τις άλλες αρετές. Εάν πάλι είναι θέλημα Θεού να πεθάνεις, τότε με την αγία Κοινωνία θα περάσεις ελεύθερα από τα τελώνια των δαιμόνων που βρίσκονται στον αέρα, και θα κατοικήσεις με ανεκλάλητη χαρά στις αιώνιες μονές. Αφού με τη συχνή θεία Μετάληψη είσαι ενωμένος πάντοτε με τον γλυκύ Ιησού Χριστό, τον παντοδύναμο Βασιλέα, και εδώ θα ζήσεις μακάρια ζωή και όταν πεθάνεις οι δαίμονες θα φύγουν μακριά σου αστραπιαία, ενώ οι άγιοι άγγελοι θα σου ανοίξουν την ουράνια είσοδο και θα σε πέμψουν με συνοδεία ως το θρόνο της μακαρίας Τριάδος.

Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου & Μεγάλου Μακαρίου Κορίνθου